

REFERAT Arbejdsmarkedsudvalget d. 04-03-2024

Mødedato Mandag d. 04. marts 2024 kl. 14:30

Mødested Lokale 425, Skelbækvej

Mødedeltagere Dorrit Knudsen, Hans-Christian Gjerlevsen, Egon Madsen, Kjeld Hansen, Eivind Underbjerg Hansen, Claus Bruun Jørgensen, Susanne Provstgaard

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse om international arbejdskraft.....	4
Godkendelse af Arbejdsmarkedsudvalgets bemærkninger til regnskab for 2023.....	6
Godkendelse af evaluering af udmøntning af indsats for udsatte unge.....	8
Drøftelse af midtvejsstatus i Arbejdsmarkedsudvalget.....	10
Orientering om status på Velfærdsaftalen.....	12
Orientering om Ankestyrelsens klagestatistik for 2023 samlet.....	13
Orientering fra formanden og forvaltningen.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 20: Godkendelse af dagsorden

21/37995

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Punkt 21: Temadrøftelse om international arbejdskraft

24/2754

Sagsfremstilling

Arbejdsmarkedsudvalget godkendte i 2023 seks temaer til drøftelse. To af temaerne, herunder international arbejdskraft, blev efterfølgende godkendt til drøftelse i 2024. Tiltrækning af international arbejdskraft flugter med udviklingsstrategien – Det Gode Liv. En del af missionen er, at Aabenraa Kommune skal være et attraktivt sted at bo og drive virksomhed samt være en drivkraft for bæredygtig udvikling.

Drøftelsen indledes med en præsentation af forvaltningen. Efterfølgende følger en præsentation fra det nationale rekrutteringsservice for international arbejdskraft – Workindenmark samt en præsentation fra afdelingschef Anni Oksen fra Senior i Social og Sundhed.

Danmark oplever, som andre lande, rekrutteringsudfordringer på grund af den demografiske udvikling. De benyttede løsningsstrategier har været udbudsreformer, opkvalificering og tiltrækning af international arbejdskraft. Sundheds- og ældreområdet har især oplevet et dobbeltpres med behov for flere hænder på et svindende rekrutteringsgrundlag. Derfor har regeringen i 2024 indgået aftale om at fjerne udfordringer knyttet til rekruttering af sundhedspersonale fra tredjeverdensland. Spørgsmålet er, hvilken betydning eller relevans det kan have for de lokale rekrutteringsudfordringer.

Den internationale arbejdskraft på landsplan

I 2023 var der over 300.000 udenlandske lønmodtagere i Danmark, og de udgjorde mere end hver tiende lønmodtager mod hver femtende lønmodtager for 10 år siden. Den internationale arbejdskraft har stor betydning for den danske økonomi og er tre gange så stor inden for den privat sektor i forhold til den offentlige sektor.

Den internationale arbejdskraft i kommunen

Aabenraa Kommune, herunder social- og sundhedsområdet, har som resten af landet rekrutteringsudfordringer. Arbejdsgiverne er i stigende grad afhængig af international arbejdskraft. Men kommunen adskiller sig i forhold til landets øvrige kommuner. Naboskabet til Tyskland afspejler sig i andelen af den internationale arbejdskraft. I perioden fra januar til oktober 2023 udgjorde udenlandske statsborgere 16 % af lønmodtagerne. Grænsependlerne fra Tyskland udgjorde i 2023 8,6 % af lønmodtagerne i Aabenraa Kommune. Andelen er den næsthøjeste i landet, kun overgået af Lolland Kommune i 2023, og er markant højere end både de andre sønderjyske kommuner og landsgennemsnittet på 2,1 %.

Bosætning

Bosætning fra særligt Tyskland er en vigtig faktor i rekrutteringsgrundlaget i Aabenraa Kommune. Kommunen har inden for de sidste to år set en stor tilflytning fra Tyskland med ca. 1000 nye tyske statsborgere. Den nylige tilflytteranalyse viser bl.a., at halvdelen af de tyske tilflyttere fortsat arbejder i Tyskland. De er primært i den erhvervsaktive alder, og de besidder en relativ høj uddannelse. Forvaltningen vurderer, at der er et uudnyttet rekrutteringspotentielle blandt de tyske tilflyttere.

Bosætningsstrategien har via to handlingskataloger målrettet arbejdet med at tiltrække flere borgere til kommunen. Det seneste handlingskatalog fik relevant input fra Erhvervspanel for Arbejdsmarked og Bosætning, der drøftede temaet udenlandsk arbejdskraft i efteråret 2023. Samtidig er Borgerservice repræsenteret ved udmøntningen af bosætningsstrategien.

Lokal understøttelse

Aabenraa Kommune understøtter på flere områder tilgangen af international arbejdskraft både i drift og udvikling. Jobcentret har særlig fokus på transportbranchen og bidrager til helhedsplan 2.0 i Padborg Erhvervsområde i form af i JobgateDenmark, som en del af Padborg Transportcenter. I rammerne af jobcenterets samarbejde med Business Aabenraa omkring Jobdating er der et særligt fokus rettet mod rekruttering fra tilflyttere og arbejdskraft fra Sydslesvig. Derudover tilbyder Regionskontoret gratis vejledning til borgere og virksomheder angående grænsependling og bidrager til tiltrækning af arbejdskraft og tilflytning.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,

at udvalget drøfter muligheder og perspektiver i den internationale arbejdskraft.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Drøftet.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Bilag

Bilag - Temadrøftelse af international Arbejdskraft

Oplæg WorkinDenmark - Rekruttering af international arbejdskraft med fokus på sundhedsområdet.

Forvaltningens oplæg

Punkt 22: Godkendelse af Arbejdsmarkedsudvalgets bemærkninger til regnskab for 2023

24/5102

Sagsfremstilling

Nedenfor forelægges bemærkninger til Arbejdsmarkedsudvalgets regnskab for 2023. Bemærkningerne vil blive indarbejdet i Aabenraa Kommunes årsberetning for 2023, som behandles i Økonomiudvalget og Byråd.

Drift

Tabel – Arbejdsmarkedsudvalgets regnskabsresultat 2023

	1	2	3	4 (2-3)	5	6 (4-5)
(1.000 kr.)	Oprindelig B2023	Korrigeret B2023	Regnskab 2023	Afvielser	Heraf overføres til 2024	Netto afvigelse
Politikområde						
Serviceudgifter:	19.235	19.953	17.219	2.735	300	2.435
Øvrige sociale udgifter	19.235	19.953	17.219	2.735	300	2.435
Overførselsudgifter:	947.773	1.012.132	1.002.419	9.712	9.712	0
Sygedagpenge og Revalidering	140.394	149.103	149.557	-454	-454	0
Kontanthjælp	67.154	66.127	65.382	745	745	0
Integration og Enkeltydelser	11.200	5.642	6.310	-668	-668	0
Ledighedsydelse og fleksjob	160.755	169.076	166.835	2.242	2.242	0
Førtidspension	449.764	474.811	473.625	1.187	1.187	0
Øvrige sociale udgifter	58.351	61.512	61.342	170	170	0
Forsikrede ledige	76.791	82.127	79.370	2.757	2.757	0
Negativ pulje/Budgetværn	-16.636	3.734		3.734	3.734	0
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	967.008	1.032.085	1.019.638	12.447	10.012	2.435

For Arbejdsmarkedsudvalget viser resultatet for 2023 et samlet mindreforbrug på 12,4 mio. kr. Dette svarer til 1,2 % af udvalgets nettodriftsbudget på 1.032,1 mio. kr.

Resultatet dækker over mindre variationer på de enkelte områder under udvalget, hvor de væsentlige afvielser er et mindreforbrug på politikområderne Øvrige sociale udgifter, Ledighedsydelse og Fleksjob samt Forsikrede ledige. Under

Negativ pulje/Budgetværn blev der ved årets sidste bevillingskontrol i 2023 hensat et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. På Øvrige sociale udgifter er mindreforbruget sammensat af mindreforbrug på flere forskellige områder. På Ledighedsydelse og fleksjob kan mindreforbruget hovedsageligt henføres til færre udgifter til fleksjob. På Forsikrede ledige kan mindreforbruget hovedsageligt henføres til, at ledigheden har udviklet sig bedre end forventet.

Samlet er Arbejdsmarkedsudvalgets oprindelige budgetramme i 2023 blevet opjusteret med netto 65,1 mio. kr. Arbejdsmarkedsudvalgets budget til overførselsudgifter viste ved årets første bevillingskontrol et forventet merforbrug på 64,2 mio. kr. Det blev finansieret af 31,4 mio. kr. via puljen til overførselsudgifter under Økonomiudvalget samt 33,2 mio. kr., som kom i forbindelse med midtvejsreguleringen.

Der overføres i alt 9,7 mio. kr. til 2024 vedrørende overførselsudgifter (budgetgaranti/øvrige overførsler) til en pulje under Økonomiudvalget. Overførslen er med henblik på, at kunne imødegå reguleringer af overførselsudgifterne. Derudover overføres 0,3 mio. kr. vedrørende garantioverførsler til Arbejdsmarkedsudvalget. Mindreforbruget på serviceudgifterne på 2,4 mio. kr. tilføres de likvide midler.

Investeringsstrategier

Investeringsstrategien KIJOS er afsluttet ultimo 2023.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,

at Arbejdsmarkedsudvalgets bemærkninger til regnskab for 2023 godkendes.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Punkt 23: Godkendelse af evaluering af udmøntning af indsats for udsatte unge

23/7010

Sagsfremstilling

I budgetforliget blev det besluttet at afsætte 400.000 kr. i 2023 og 800.000 kr. i årene 2024, 2025 og 2026 til at fremme udsatte unges tilknytning til arbejdsmarkedet via en eller flere nye beskæftigelsesrettede indsatser. På den baggrund godkendte Arbejdsmarkedsudvalget på mødet 6. marts 2023 igangsætning af 2 forløb for udsatte unge, der skulle bidrage til at flere kommer i job eller uddannelse og dermed indfri det politiske pejlemærke om de unge. Det fremgår af dagsordenen, at der efter et år skal være en drøftelse i udvalget af evalueringen af initiativ 2. Herunder ses status for de to initiativer

1. Indsats for sårbare unge mellem 15 og 25 år

Indsatsen for denne gruppen blev igangsat som planlagt fra august 2023, men det blev efter kort tid i samråd med leverandøren besluttet at udfase aftalen og i stedet for lade det indgå i den ordinære drift finansieret indenfor det eksisterende budget.

2. Indsats for psykisk sårbare unge mellem 18 og 29 år

IPS ung forløbet ved IPS Center Danmark - Individuelt Planlagt job med Støtte – blev igangsat efter sommerferien 2023 og hidtil har 14 borgere deltaget i projektet. Der tale om et forløb med en varighed på 26 uger, hvor der tilbydes en håndholdt indsats i tæt samarbejde med leverandøren, Lokal Psykiatrien og andre aktører.

De første borgere påbegyndte forløbet i august 2023, hvilket betyder, at borgerne afslutter forløbet fra februar 2024 og frem. På nuværende tidspunkt er der 2 afsluttede borgere og en forlængelse. En egentlig vurdering af resultatet af indsatsen af de første forløb kan først foreligge hen imod sommerferien, hvor det bl.a. kan slås fast om målsætningen, at 60 % af de visiterede borgere opnår ordinære timer eller starter i uddannelse, er opfyldt.

Udgiften i 2023 har været på 325.000 kr., hvilket er lidt mindre end bevillingen på 400.000 kr. Finansieringen sker via det af Byrådet afsatte budget til fremme af udsatte unges tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det kan oplyses, at forvaltningen i lighed med alle andre projekter løbende følger op på, om leverandøren lever op til de aftalte målsætninger. I den forbindelse er der løbende dialog omkring indsatsen. På nuværende tidspunkt er det forvaltningens vurdering, at projektet forløber som forventet. Det er også vurderingen fra leverandørens side, hvilket fremgår af den vedlagte statusrapport, som leverandøren har udarbejdet.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,

at evalueringen af udmøntning af indsats for udsatte unge godkendes.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Bilag

Statusrapport fra IPSCenter Danmark

Punkt 24: Drøftelse af midtvejsstatus i Arbejdsmarkedsudvalget

24/3563

Sagsfremstilling

Arbejdsmarkedsudvalget blev konstitueret i januar 2022 og har bedt forvaltningen udarbejde en midtvejsstatus med henblik på en evaluering. Fokus i sagen er på opnåede resultater, behandlede sager samt perspektiver for 2024 og 2025.

Status på beskæftigelsesindsatsen

I udvalgets første år lykkedes det at indfri 8 af 11 lokale beskæftigelsespolitiske mål, mens 12 af 20 mål blev indfriet i det andet år. Samlet set er det forvaltningens vurdering, at den lokale beskæftigelsespolitik har bidraget til, at færre er på offentlig forsørgelse og mange har fået tilknytning til arbejdsmarkedet. Set i et større perspektiv udgør den demografiske udvikling en særlig udfordring på grund af alderssammensætningen. En stadig større del af befolkningen indgår ikke i arbejdsstyrken. Det betyder både knappe arbejdskraftressourcer og derudover risiko for mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Introduktion og temadrøftelser.

I 2022 blev medlemmerne introduceret til udvalgsarbejdet og blev indført i det konkrete arbejde på jobcentret via tematiske drøftelser. Udvalget besluttede at fortsætte med temadrøftelser i 2023, da det gav mulighed for mere dybdegående drøftelser. Temaerne var de unge, samarbejde med virksomheder og frisættelse vs. styring/kontrol. I forlængelse heraf er der igangsat nye projekter.

Økonomi og budget

Økonomien har i perioden bl.a. været præget af post-corona, krig i Europa og høj inflation. På trods af forudsigelserne i en række prognoser overraskede både ledighed og beskæftigelse, og selv med den seneste mere afdæmpede udvikling, står arbejdsmarkedet i starten af 2024 stærkt. Arbejdsmarkedsudvalgets budget har i begge år været præget af unormale store udsving, men regnskabet har i begge år vist et mindreforbrug. Der har bl.a. været behandlet sager om besparelser med delaftale 2 - Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen, ekstraordinær opfølgning og forebyggelsesinitiativer. For en uddybning af budget og økonomi henvises til bilaget.

Strategiske produkter

Arbejdsmarkedsudvalget har de første to år behandlet tre strategiske produkter i form af Beskæftigelsesplan 2023-26, Velfærdsaftalen og Fremtidens Borgerservice. Den tidligere årlige beskæftigelsesplan blev for første gang i 2022 udarbejdet som en 4-årig plan med henblik på en mere langsigtet beskæftigelsesindsats. Udvalget har besluttet at igangsætte en lokal velfærdsaftale bestående af prøvehandling med et klart mål om at skabe en endnu bedre beskæftigelsesindsats til gavn for borgere og medarbejdere. Fremtidens Borgerservice har sat en retning for Borgerservice de næste to år med fokus på tilgængelighed, kommunikation og bæredygtig udvikling.

De politiske sager

Arbejdsmarkedsudvalget har i løbet af de første to år behandlet 183 sager. 58 % af sagerne har været orienteringssager, mens de resterende 42 % har været godkendelse- eller drøftelsesager. Der henvises til bilaget for en uddybning. Set over de første to år, er det forvaltningens vurdering, at der, udover de tre strategiske produkter, har været særlig fokus på følgende:

- Den lokale sanktionspraksis for kontanthjælpsmodtagere – indkøb i forbindelse med kortvarig (ophold uden overnatning) ophold over grænsen
- Interne såvel som tværforvaltningsmæssige initiativer overfor unge
- Håndtering af fordrevne ukrainere
- KIJS – investeringsstrategi på sygedagpengeområdet – afsluttet i 2023
- KIK II – investeringsstrategi på kontanthjælpsområdet – afsluttet i 2022
- CSR

Forventninger til 2024-25

Udspil til beskæftigelsesreformen forventes at komme medio 2024. Regeringen afventer anbefalingerne fra ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats, som offentliggøres i juni 2024. Lokalt vil arbejdet med den lokale velfærdsaftale fortsætte. Prøvehandlinger vil blive afprøvet, evalueret og nye vil blive gennemført. På den måde vil forvaltningen være rustet til de ændringer, der venter forude. Derudover har udvalget godkendt udvikling af et koncept for samarbejde med virksomheder på ungeområdet. Udviklingen af kommunes Borgerservice, som bekræftet i Fremtidens Borgerservice, vil ligeledes fortsætte. Flere af strategiens beskrevne indsatser er indfaset og andre er under udvikling.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,

at udvalget evaluerer og drøfter de første to år som fagudvalg på arbejdsmarkedsområdet.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Drøftet.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Bilag

Bilag 1 - Midtvejsstatus i Arbejdsmarkedsudvalget

Punkt 25: Orientering om status på Velfærdsaftalen

23/9455

Sagsfremstilling

Fire prøvehandlinger er i gang og udvalget vil løbende blive orienteret om fremskridt:

- Tidsstudier
- Løntimer/småjobs
- Videovejledning
- Rejsehold for sygedagpenge

Forvaltningen arbejder videre med kommunikation og dokumentation af Velfærdsaftalen, som får sin egen institutionsside på aabenraa.dk/velfærdsaftalen. Siden er under opbygning og forventes publiceret midt i marts.

Derudover er forvaltningen i dialog med Væksthuset, som tilbyder kompetencegivende forløb for ledere og medarbejdere i Faglig refleksiv praksis.

Forvaltningen deltager i Kommunernes Landsforenings (KL) Borgerundersøgelse. Mere end 40 kommuner er tilmeldt, og det bliver således en national undersøgelse, hvor den endelige rapport er færdig i uge 16 og bliver delt med ”Ekspergruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats”.

Aabenraa Kommune modtager en lokal rapport i uge 17. Arbejdsmarkedsudvalget får mulighed for at se rapporten på førstkomende udvalgs møde efter modtagelsen.

Borgerundersøgelsen vil indgå som en del af evalueringen af Velfærdsaftalen.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,
at status på velfærdsaftalen tages til orientering.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Taget til orientering.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Punkt 26: Orientering om Ankestyrelsens klagestatistik for 2023 samlet

23/27173

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen udsender to gange årligt ankestatistikken, der viser antallet af indkomne og afgjorte klagesager over kommunernes afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet. Arbejdsmarkedsudvalget orienteres i denne sag om den samlede ankestatistik for 2023.

Ankestyrelsen har lavet en ny afrapporteringsform, som er udspecificeret på flere paragraffer end tidligere, se bilag 1. Oversigten viser statistikken for landet samlet, også på lovgivninger der ligger uden for beskæftigelseslovgivningen. Statistikker som alene vedr. beskæftigelsesområdet i Aabenraa Kommune fremgår af bilag 2.

Bilag 2 viser, at Ankestyrelsen modtog 315 sager vedr. beskæftigelsesområdet fra Aabenraa Kommune i 2023, hvilket svarer til 2,6 % af alle sager på landsplan og dermed betydelig flere end landsgennemsnittet. Der er truffet afgørelse i 263 sager, og heraf er 183 stadfæstet og 80 er enten ændret/ophævet eller hjemvist. Der er sket et lille fald i andelen af ændrede/ophævede og hjemviste sager fra 2022 til 2023 fra henholdsvis 30,6% til 30,4%.

Nedenstående tabel angiver behandlede sager og afgørelser i 2023 samlet for hele landet og for Aabenraa Kommune på de gældende lovområder:

	Hele landet		Aabenraa Kommune	
Stadfæstet	8.297	77%	183	70%
Ændret/ophævet	1.230	11%	46	17%
Hjemvist	1.249	12%	34	13%
I alt	10.776	100%	263	100%
Omgørelsesprocent	23%		30%	
Afviste sager	1.221		52	

Statistikken viser, at ankestyrelsen har modtaget flere klager end sidste år. Det gælder for Aabenraa Kommune såvel som for hele landet. Der er således en stigning i, hvor mange klager Ankestyrelsen har behandlet og en markant stigning i, hvor mange de har afvist – henholdsvis 18 i 2022 og 52 i 2023. Der er altså generelt en tendens til, at flere borgere benytter sig af deres klageret.

Kommunen giver afslag på ansøgninger om ydelse eller sanktionerer, hvis det skønnes, at grundlaget for bevilling ikke er tilstede. Samtidig vægtes borgernes retssikkerhed højt, og de vejledes derfor grundigt om deres muligheder for at anke. Dette kan være baggrunden for, at flere klager over deres afgørelse i Aabenraa Kommune, end andre steder i landet. Samtidig indikerer dette, at Aabenraa Kommune anlægger en skarpere praksis.

I nogle af sagerne er Ankestyrelsen ikke enig i den socialfaglige vurdering, mens det i andre sager omhandler formalia. Derfor omgør Ankestyrelsen afgørelsen, fordi de ikke mener, at grundlaget for sanktionen er tilstrækkelig belyst til at

kunne lave økonomisk træk i borgerens forsørgelsesgrundlag - hvilket er i overensstemmelse med borgernes mulighed for at gøre indsigelse.

Kvaliteten af sagsbehandlingen er et løbende fokusområde for jobcenteret. Afgørelser deles på tværs af kontorer og målgrupper, og klagerne gennemgås af fagkoordinatorerne til erfaringsudveksling.

Ankestyrelsen er mere end en klage- og tilsynsmyndighed. Ankestyrelsens opgave er også at fastlægge retningslinjer om fortolkning og anvendelse af reglerne. Dette sker bl.a. via principafgørelser og praksisundersøgelser. Principafgørelser offentliggøres blandt andet, når der er behov for fortolkning af ny lovgivning, eller når konkrete sager har generel betydning og kan bruges som rettesnor for andre afgørelser.

Sagen afgøres i

Arbejdsmarkedsudvalget.

Indstilling

Jobcenter og Borgerservice indstiller,

at Ankestyrelsens klagestatistik for 2023 tages til orientering.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Taget til orientering.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Bilag

Ankestatistik Aabenraa 2023.pdf

Faktaark Ankestatistik 2023 - Hele landet.PDF

Punkt 27: Orientering fra formanden og forvaltningen

21/37995

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Besøg af Varde Kommunes beskæftigelsesudvalg 30. september kl. 10-12
- Dialog med Privathospitalet Kollund
- Dialog med Padborg Transportcenter
- Dialogforum ”Overgang fra Psykiatri til Beskæftigelse”
- Folkeregistrets 100 års fødselsdag 14. marts

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Taget til orientering.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.

Punkt 28: Underskriftsside

21/37995

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Afbud: Eivind Underbjerg Hansen.